

Revision af den danske fugleliste pr. 2013

TROELS ESKE ORTVAD, JAN HJORT CHRISTENSEN,
TIM HESSELBALLE HANSEN, ANDREAS BRUUN
KRISTENSEN, KENT OLSEN, KNUD PEDERSEN,
PALLE AMBECH FRÆNDE RASMUSSEN
OG MICHAEL SCHWALBE

Rapport nr. 45 fra Sjældenhedsudvalget

(With a summary in English: Revision of the Danish bird list as of 2013)

Indledning

Dansk Ornitologisk Forenings Sjældenhedsudvalg (SU) bringer her resultatet af en revision af den danske fugleartsliste. Sjældenheder har til alle tider haft en særlig fascinationskraft på fugleinteresserede, og det er ikke mindst takket være feltornitologers målrettede søgen efter usædvanlige fugle, at der i dag tegner sig et ganske detaljeret forekomstbillede af de mest fåtallige arter på den danske fugleliste. Mens nogle sjældenheder er forblevet sjældne, er hyppigheden af de fleste dog steget betydeligt gennem årene i takt med den øgede feltornitologiske aktivitet. Udviklingen i bestemmelseslitteraturen har endvidere bidraget væsentligt til at bringe en række arter for en dag.

Som følge af den øgede viden om både de almindelige og de sjældne arters kendetegn, dragtvariationer og forekomstmønstre fremstår dokumentationen af visse ældre fund dog uvægerligt i et andet lys i dag, sammenlignet med dengang SU og andre autoriteter første gang vurderede fundene. For at sikre, at den samlede forekomst af sjældenheder i Danmark er veldokumenteret, foretager SU derfor med mellemrum genbehandlinger af udvalgte sager eller samtlige fund af en given

art eller underart fx i forlængelse af ændret taksonomi. Den aktuelle genbehandling er således motiveret af, at feltkendetegnene, og dermed også godkendelseskriterierne, har udviklet sig betydeligt for en række arter de senere årtier. Tilsvarende genbehandlinger foretages af sjældenhedsudvalgene i det øvrige Europa og anses som en vigtig del af udvalgenes virke (Barthel *et al.* 1993). Inden for de senere år har SU bl.a. genbehandlet forekomsten af Sorthovedet Vipstjert *Motacilla flava feldegg* og bjergløvsangerne *Phylloscopus bonelli* og *P. orientalis* (Kristensen *et al.* 2009, 2010).

Dyck *et al.* (1970) publicerede den første SU-rapport med fund fra 1965-1969, hvilket markerer begyndelsen på den systematiske databehandling i udvalget. I de første årtier af udvalgets virke foregik vurderingen af de enkelte fund overvejende på baggrund af beskrivelser indsendt af den voksende skare af feltornitologer. Beskrivelser af fugle iagttaget i naturen var dermed blevet den primære kilde til ny viden om de sjældne gæsters optræden herhjemme, mens indsamlede eksemplarer udgjorde en stadig mindre del af materialet. I dag har den teknologiske udvikling medført, at sjældenhederne nu i vid udstrækning dokumenteres med billed- eller

lydoptagelser, og i visse tilfælde ved genetiske analyser, isotopanalyser, satellitsporing mv. I årene 2010-13 var 68-85 % af de godkendte sager således dokumenteret på denne vis. Beskrivelser er dog stadig en værdifuld og nødvendig form for dokumentation i mange sager, hvilket i særdeleshed gælder forekomster af havfugle, hvor fotodokumentation er vanskelig at opnå.

Materiale og metode

Sjældenhedsudvalget indledte for ca. 10 år siden den aktuelle revision af den danske fugleliste. Dette har indebåret en revurdering af samtlige sager af de mest fåtallige taxa, nærmere betegnet arter og underarter med op til tre godkendte fund til og med 2013. Tidligere forkastede fund, inkl. af taxa uden godkendte fund, er blevet vurderet af SU i den indledende fase og er i visse tilfælde oprettet med sagsnumre i SU's online database. Forkastede fund af taxa, der endnu ikke foreligger godkendte fund af, er ligeledes revurderet. De genbehandlede og godkendte fund er ligeledes blevet revurderet i forhold til den fundkategori, som fundene er opført i (se Neergaard *et al.* 2012).

Genbehandlingen er foretaget på baggrund af de indsendte beskrivelser, billeder, lydoptagelser mv., som er gemt i udvalgets arkiv, foruden publiceret materiale. Al dokumentation og kommunikation for de enkelte genbehandlede sager er derpå blevet lagt ind i SU's online database.

Frem til først i 1970'erne førte SU imidlertid ikke noget arkiv, hvorfor dokumentationen af fund fra udvalgets tidlige år ikke har været lige let tilgængelig. Med stor hjælp fra observatørerne og deres familier er det imidlertid lykkedes at tilvejebringe originale feltnoter og beskrivelser, som har dannet grundlag for genbehandlingen. Kun i ét tilfælde har det ikke været muligt at fremskaffe den oprindelige dokumentation. Det drejer sig om fundet af Brundrossel *Turdus eunomus* i Skagen (NJ), 9.-21. september 1968 (Dyck *et al.* 1970), hvor SU ved genbehandlingen har valgt at opretholde godkendelsen.

I sager, hvor der alene foreligger skriftlig dokumentation, har SU lagt vægt på, at der i beskrivelsen er redegjort for en række samstemmende feltkendetegn, og at observationen er gjort under gode observationsforhold. Samtidig forudsætter en godkendelse, at der ikke er noget i det foreliggende materiale, der taler imod bestemmelsen.

Genbehandlingen er foregået ud fra et princip om fuld enighed. Det vil sige, at der krævedes enighed blandt udvalgets 10 medlemmer for at omstøde en tidligere afgørelse. Derved adskiller denne genbehandling sig fra den normale procedure i SU jf. udvalgets forretningsorden. SU har ønsket at træffe beslutninger på

baggrund af fuld enighed for at sikre en særlig stor sikkerhed i afgørelserne ved genbehandlingen.

Det skal understreges, at en forkastelse af et hidtil godkendt fund ikke er ensbetydende med, at SU anser bestemmelsen for fejlagtig, men derimod at dokumentationen ikke opfylder SU's nuværende godkendelseskriterier for en given art. Årsagen til dette er som oftest, at observationsbetingelserne ikke har tilladt en tilstrækkelig udførlig dokumentation af fuglen, og at ny viden om dragt karakterer foranlediger større krav til detaljeringsgraden, end observatørerne i alle tilfælde var opmærksomme på.

Udvalget har i forbindelse med genbehandlingen udvist særlig forsigtighed i forhold til enkelte personer, hvor en samlet vurdering af deres indsendte og tidligere publicerede observationer har givet anledning til generel tvivl om troværdigheden af disse. Disse observationer er nu forkastet og listet i appendiks 1.

Ældre fund

Genbehandlingen har også omfattet fund fra før SU's oprettelse. De fleste af disse fund vedrører indsamlede individer, som i mange tilfælde er bevaret som skind, udstoppede fugle eller skeletdele på museer og samlinger landet over. Jørgen Staarup Christensen og Palle A.F. Rasmussen har i de senere år foretaget en gennemgang af disse museumsfund, samt søgt i de skriftlige kilder med henblik på at præsentere en oversigt over verificerede forekomster af sjældne fugle i Danmark fra før 1965 (Christensen & Rasmussen in print).

Særligt udvalgte arter og fund

Genbehandling omfatter også en række mere hyppigt forekommende sjældenheder, hvor SU har vurderet, at der var usikkerhed om den samlede forekomst; dette som følge af en høj andel af kategori B fund, en lav andel af fotodokumenterede fund eller hvor bestemmelseskriterierne har ændret sig betydeligt. Det drejer sig om fund af arterne: Storskråpe *Puffinus gravis*, Lille Bjergand *Aythya affinis*, Lille Tårnfalk *Falco naumanni*, Eleonorafalk *Falco eleonorae*, Polarlomvie *Uria lomvia*, Lattermåge *Larus atricilla*, Rosenterne *Sterna dougallii*, Mellemlag-spætte *Dendrocopos medius*, Klippesvale *Ptyonoprogne rupestris*, Lille Gulbug *Iduna caligata* og Sydlig Stor Tornskade *Lanius meridionalis*. Endvidere har SU genbehandlet alle fund af ubestemt Albatros *Thalassarche sp.*, indlandsfund af Topskarv *Phalacrocorax aristotelis* efter 1965, og forekomster af flere end to individer af Atlantisk/Scopolis Skråpe *Calonectris borealis/diomedea* på samme lokalitet og dato. Fund af Gråsejler *Apus pallidus* er ligeledes taget op til genbehandling, men da sagsbehandlingen af denne art endnu ikke er afsluttet, vil resultatet blive publiceret på et senere tidspunkt.

Nomenklatur

Hvis intet andet er nævnt, er der tale om ét rastende individ. Betegnelserne 1K og 2K står for henholdsvis første og andet kalenderår; 2K+ (3K+) betyder, at fuglen mindst er i sit andet (tredje) kalenderår, men at den altså kan være ældre. Ad. = adult (udfarvet fugl), imm. = immature (dragter mellem juvenil og adult), juv. = juvenil (første egentlige fjerdragt), rst. = rastende, sdr. = sommerdragt, vdr. = vinterdragt, odr. = overgangsdragt, trk. = trækkende, trk.fors. = trækforsøgende, syng. = syngende, ringm. = ringmærket og ind. = individer.

Efter artsnavnet er i parentes angivet 1) antal anerkendte fund og individer (adskilt af en skråstreg) før 1950; 2) antal godkendte fund og individer fra og med 1950 til og med 2013. Det oplyses endvidere, om de enkelte fund er dokumenteret med foto eller video-film. Efter lokalitetsnavnet er det angivet, i hvilken geografisk region lokaliteten ligger; se Neergaard *et al.* (2012).

Den danske liste

I forbindelse med genbehandlingen har SU præciseret, at fund fra dansk territorialfarvand, samt Danmarks eksklusive økonomiske zone (exclusive economic zone, EEZ) anses som danske. Danmarks EEZ omfatter dele af Nordsøen, Skagerrak, de indre danske farvande og en del af Østersøen, der omgiver Bornholm og Ertholmene, defineret efter midterlinjeprincippet (dog med afvigelse i den sydlige del af Nordsøen), se kort i Neergaard *et al.* (2012). Der kræves derfor nu en rimelig præcis positionsangivelse for at et fund til havs anerkendes som dansk.

En oversigt over fuglearter og underarter, som er truffet i Danmark og godkendt af SU, kan findes på udvalgets hjemmeside ved at Google "den danske fugleliste oktober 2014". Listen omfattede 466 arter pr. 31. december 2013.

Artsgennemgang

Den følgende gennemgang omfatter arter, hvor der er sket ændringer i antallet af godkendte fund. Endvidere nævnes arter, hvor der er sket ændringer i taksonomiske forhold. Ud over fund, der ved genbehandlingen er blevet forkastet, nævnes også alle fortsat anerkendte fund for de pågældende arter. Tidligere forkastede fund, som efter genbehandling fortsat er forkastede, fremgår således ikke af denne rapport. De godkendte fund er opført i hhv. kategori A eller B jævnt før retningslinjerne fra *Association of European Records and Rarities Committees*; se Neergaard *et al.* (2012).

Sortbrynet Albatros *Thalassarche melanophris* (0, 2/2) Godkendte fund

1991: 23/9, Ørhage, Klitmøller (NJ), ad. (Frich & Nordbjærg 1993).

1999: 20/7, Skagerrak, 17 km NV for Hanstholm (NJ), 4K (foto) (Thorup & Nielsen 2000).

Forkastede fund (1)

1990: 19/7, Skagerrak, set i internationalt farvand fra færgen mellem Hirtshals (NJ) og Kristiansand i Syd Norge, ad. (Frich & Nordbjærg 1992).

Fundet fra internationalt farvand i Skagerrak i 1990 er forkastet som et dansk fund, da albatrossen efter alt at dømme befandt sig nærmere Norges end Danmarks kyst. På færgeoverfarten fra Hirtshals (NJ) til Kristiansand i Syd Norge nås grænsen til Norges EEZ (og midterlinjen) efter, at ca. 42 % af ruten er tilbagelagt. Fuglen blev opdaget efter ca. 2 timer og 3 kvarters sejlads fra Hirtshals, svarende til ca. 57 % af den samlede sejltid den pågældende dag. Da færgen kan formodes at have sejlet med nogenlunde konstant fart, var størstedelen af strækningen til Kristiansand således tilbagelagt da fuglen blev opdaget, hvorved færgen havde passeret midterlinjen i farvandet. SU har i forbindelse med genbehandlingen fået oplyst sejltiden den pågældende dag af rederiet *Color Line*, men ikke færgens eksakte position på fundtidspunktet (*Color Line* kundeservice i brev). (Sydhavene)

Ubestemt albatros *Thalassarche sp.*

Forkastede fund (4)

1970: 24/6, Blåvands Huk (RB), trk. (Jacobsen *et al.* 1971).

1971: 24/6, Blåvands Huk (RB), trk. (Andersen *et al.* 1973).

1972: 31/7, Blåvands Huk (RB), trk. (Andersen *et al.* 1973).

1984: 19/10, Ørhage, Klitmøller (NJ), imm. trk. (Olsen 1988).

Samtlige hidtil godkendte fund af ubestemte albatrosser er hermed forkastet. De tre fund fra Blåvands Huk (RB) er genbehandlet på baggrund af udførlige beskrivelser i *Sjældne fugle i Ribe Amt* (Rønnest 2004). Fundene er forkastet, da ingen af beskrivelserne passer på nogen art albatros, jf. Onley & Scofield (2007). Det kan tilføjes, at to godkendte fund af ubestemt Sodfarvet / Lysrygget Sodfarvet Albatros *Phoebetria sp.* ved Blåvands Huk (RB), hhv. 14. september 1970 og 24. oktober 1970 (Jacobsen *et al.* 1971, Bruun *et al.* 1972) blev forkastet ved en tidligere genbehandling (Olsen 1989). (Sydhavet og Stillehavet)

Lille Skråpe *Puffinus baroli*

Forkastede fund (1)

1912: 18/9, Skagerrak (NJ), ad. hun, indsamlet til havs (foto), ZMK (Helms 1914).

Landets eneste forekomst anerkendes ikke længere da der ikke foreligger sikker viden om, hvorvidt indsam-

lingsstedet var i den danske del af Skagerrak, se indledningen. Hermed udgår arten af den danske fugleliste. Fundet er nærmere beskrevet i Christensen & Rasmussen (in print). (Atlantehavet)

Atlantisk/Scopolis Skråpe *Calonectris borealis/diomedea* (0, 49/50)

Genbehandling af forekomster > 2 ind./dag på samme lokalitet:

Forkastede forekomster (1)

1987: 27/7, Vejlbj Klit, Harboøre (RK), 7 ind. trk. (Olsen 1988).

Forekomsterne i 1987 er forkastet, da fuglenes underside ikke er fyldestgørende beskrevet. Der er nu kun godkendt ét fund af flere end ét individ: 28. juli 1997, Skagen (NJ), 2 ind. trk. (Rasmussen 1998). Ved den svenske vestkyst, hvor arten optræder lidt mere hyppigt end herhjemme, er der set op til tre individer ved en lokalitet på samme dag (Raritetskommittén 2013). (Midtatlanten og Middelhavet; overvintrer Syd- og Midtatlanten)

Storskråpe *Puffinus gravis* (1/1, 8/8)

Godkendte fund

1926: 5/1, Lillebælt (F), ved den fynske kyst ud for Frede-

ricia, han skudt, ZMK (Hørring 1926).

1982: 24/9, Grenen, Skagen (NJ) (Olsen 1987).

1990: 6/10, Ørhage, Klitmøller (NJ), trk. (Frich & Nordbjærg 1992).

1993: 23/1, Korshage, Rørvig (S), trk.; 25/1, Gilleleje Havn (S) (regnes for samme som Rørvig, 23/1 1993) (Frich & Nordbjærg 1995).

1995: 14/1, Klintebjerg, Klint (S); 24/9, Blåvands Huk (RB), trk. (Rasmussen 1997).

2004: 16/9, Blåvands Huk (RB), trk. (Amstrup *et al.* 2006).

2007: 18/8, Grådyb, mellem Fanø og Skallingen (RB), rst., senere trk. (foto) (Kristensen *et al.* 2008).

2010: 25/8, Gilleleje, Rågeleje, Tisvildeleje og Liseleje (S), trk. (foto) (Neergaard *et al.* 2011).

Forkastede fund (7)

1954: 1/1, Kattegat, nord for Hundested (S), død i fiskeredskab, Gilleleje Skoles samling (Madsen 1954, Olsen 1992).

1967: 26/10, Roshage, Hanstholm (NJ), trk. (Dyck *et al.* 1970).

1971: 22/10, Lakolk, Rømø (RB), trk.; 14/11, Blåvands Huk (RB), trk. (Andersen *et al.* 1973).

1980: 14/9, Blåvands Huk (RB), trk. (Pedersen 1982).

1987: 15/9, Skagen (NJ), trk. (Olsen 1989).

Storskråpe *Puffinus gravis*, 18. august 2007, Grådyb, mellem Fanø og Skallingen (RB). De senere år er sjældne havfugle i stigende grad blevet fotodokumenteret, hvilket også gælder for de to seneste fund af Storskråpe. Foto: Søren Brinch.

1990: 7/10, Roshage, Hanstholm (NJ), trk. (Frich & Nordbjærg 1992).

De ældre feltobservationer er dokumenteret med beskrivelser, som i visse tilfælde er suppleret med feltnoter. Ved genbehandlingen af disse har SU lagt vægt på gode observationsbetingelser samt en præcis beskrivelse af dragt og flugt. De forkastede feltobservationer anerkendes ikke længere, eftersom observationsbetingelserne ikke tillod en tilstrækkelig sikker dokumentation af alle væsentlige dragt karakterer. Et hidtil anerkendt fund fra 1954 har ved kontrol af den skindlagte fugl vist sig at være fra svensk farvand, og desuden fra december 1953; på fuglens dataetiket står "fanget på torskekrog Kullen, december 1953" (J.H. Christensen pers. medd., Breife *et al.* 2003). (Sydatlanten; overvintrer nordvestlige del af Nordatlanten)

Topskarv *Phalacrocorax aristotelis* (35/35, 92/161)

Genbehandling af indlandsfund:

Forkastede fund (3)

1984: 28/4, Arup Vejle, Vejlerne (NJ), 2K+ trk. (Olsen 1991).

1985: 18/4, Glombak, Vejlerne (NJ), 2K+ trk. (Olsen 1991).

1991: 23/8, Roshage, Hanstholm (NJ), 2K+ trk. (Frich & Nordbjærg 1993).

Alle indlandsfund for årene 1965-1972, samt fra 1984 og frem, hvor arten har været på SU-listen, er genbehandlet. Fuglen fra Hanstholm (NJ) i 1991 blev dog observeret fra kysten flyvende ind i land. I alle tre tilfælde tillod observationsbetingelserne ikke en tilstrækkelig sikker dokumentation af de væsentligste kendetegn bedømt efter de nuværende godkendelseskriterier. Der er hermed ingen godkendte indlandsfund af nyere dato; se Olsen (1992). Arten er dog truffet ved enkelte jyske indlandslokaliteter i begyndelsen af 1900-tallet (Christensen & Rasmussen in print). (Island, Færøerne, Britiske Øer, Norge og Sverige)

Lille Tårnfalk *Falco naumanni* (3/3, 6/6)

Godkendte fund

1861: Juli, Gram (SJ), 3K+ han skudt (foto), ZMK (Collin 1895, Amstrup *et al.* 2005).

1944: 20/11, Hjulby, Østfyn (F), 1K han skudt (foto), K.O. Pedersens samling (Poulsen 1945).

1945: 5/6, Sønder Højrup, Ringe (F), 2K+ hun fanget i hønsegård, senere død (foto), Svendborg Zoologiske Museum (Poulsen 1945).

1956: Medio oktober, Vang (B), 2K han fanget i hønsegård, senere død (foto), Svendborg Zoologiske Museum (Poulsen 1957, Salomonsen 1963).

1981: 11/5, Rubjerg Knude (NJ), 2K+ han trk. (Pedersen 1984).

1996: 10/7, Flyvestation Skrydstrup, Vojens (SJ), 2K+ hun

fundet død (foto), Naturhistorisk Museum, Aarhus (Rasmussen 1999).

1997: 16/10, Klydesøen, Amager (S), 2K+ han trk. (Rasmussen 1998).

2003: 7/6, Tipperne (RK), 2K+ han (Amstrup *et al.* 2004).

2006: 6/5, Grenen, Skagen (NJ), 2K+ han trk.fors. (foto) (Kristensen *et al.* 2007).

Forkastede fund (2)

1986: 20/9, Gedser Odde (LF), 2K han (Olsen 1988).

1999: 30/7, Magleby, Langeland (F), ad. han (Thorup & Nielsen 2000).

Forvekslingsrisikoen er stor i forhold til Tårnfalk *Falco tinnunculus* (Forsman 1999). Ved genbehandlingen er der lagt vægt på gode observationsbetingelser samt en grundig dokumentation af de diagnostiske dragt karakterer, i særdeleshed blåt vingepanel for hanner efter juvenil dragt.

Fundet fra Vang (B) i 1956 omhandler en 2K han, men er i litteraturen både benævnt et-årig (2K) han (Salomonsen 1963) og 1K han (Olsen 1992). Fuglen havde mindre skader på bl.a. næb og klør, som jævnfør Anonym (1957) tydede på, at fuglen var en undsluppen fangenskabsfugl. SU anser dog ikke skaderne som entydige tegn på fangenskab, da de antageligt også kan være pådraget i hønsegården.

Ungfugle kan gennemgå en næsten komplet fældning af krops- og vingedækfjer i løbet af det første leveår, hvilket vanskeliggør aldersbestemmelse i felten allerede om foråret (Forsman 1999). Feltobservationer af hanner, der var godkendt som hhv. 3K, 3K+ eller adult, er derfor nu kun godkendt som 2K+ han. (Sydeuropa og Asien; overvintrer Afrika)

Eleonorafalk *Falco eleonora* (0, 3/3)

Godkendte fund

1988: 4/10, Gulstav klint, Sydlangeland (F), 3K+ lys form trk. (foto) (Frich & Nordbjærg 1994).

1996: 14/8, Christiansø (B), 3K+ han lys form rst., senere trk. (foto) (Rasmussen 1997).

2012: 18/8 Gedser Odde, 2K lys form trk. (foto) (Neergaard 2013).

Forkastede fund (4)

1987: 21/10, Stignæs (S), ad. lys form (foto) (Olsen 1989, Rasmussen 1996).

1989: 25/5, Gilbjerg Hoved (S), lys form trk. (Frich & Nordbjærg 1994).

1995: 24/5, Tipperne (RK), ad. lys form (Rasmussen 1997).

2006: 21/9, Holtug, Stevns Klint (S), ad. lys form trk. (Kristensen *et al.* 2007).

Der er de senere år publiceret eksempler på afvigende, mørke Lærkefalk *Falco subbuteo*, som har haft visse ligheder med Eleonorafalk, og derved kan udgøre en hidtil overset forvekslingsrisiko (Corso & Monterosso 2004, Fa-

veyts 2010). Endvidere kan melanistiske falke, herunder hybrider avlet i fangenskab, også udgøre en forvekslingsrisiko. Ved genbehandlingen har SU lagt vægt på gode observationsbetingelser og en sikker dokumentation af de væsentligste dragtkarakterer, proportioner og flugt. De fire fund, som ikke længere anerkendes, opfylder på visse punkter ikke disse godkendelseskriterier.

Det godkendte fund fra Christiansø (B) i 1996 var hidtil godkendt som "adult", men kunne ved nærmere eftersyn bestemmes til 3K+ han. Også fundet fra Gulstav klint (F) i 1988 er ved genbehandlingen godkendt som 3K+, men fuglen er fortsat ikke kønsbestemt. (Middelhavet; overvintrer sydlige Afrika)

Lattermåge *Larus atricilla* (0, 5/5)

Godkendte fund

1985: 18/6-2/9, Holmtange og Bygholm Vejle, Vejlerne (NJ), 2K (foto); 3-4/7, Højen (Gl. Skagen) (NJ), ad. (foto); 6/7, Hirtshals Havn (NJ), ad. (regnes for samme som i Højen to dage forinden) (Olsen 1987).

1995: 1-18/7, Langli, Kokspang Grusgrav, Hjerting og Sædding Strand, Ho Bugt (RB), ad. (foto) (Rasmussen 1997).

1996: 12+16/5, Nørreland, Rømø (SJ), ad. (foto) (Rasmussen 1997).

2008: 26/8, Blåvands Huk (RB), ad. (foto) (Kristensen *et al.* 2009); 10/10, Fanøs nordspids (RB), ad. (foto) (regnes for samme som ved Blåvands Huk, 26/8 2008) (Neergaard *et al.* 2012).

Forkastede fund (1)

1988: 20-24/7 + 31/7, Skagen (NJ), 1K (Olsen 1989, Olsen 1991).

Det forkastede fund er dokumenteret med en beskrivelse og tegning, men dokumentationen opfylder samlet set ikke de nuværende godkendelseskriterier. Juvenile fugle er meget sjældne i Europa, hvor arten endnu ikke er fundet ynglende i naturen. Den trives dog i fangenskab og har bl.a. ynglet i Tierpark Berlin de seneste årtier (Peter H. Barthel i brev). Ved genbehandlingen er lokaliteterne for landets første fund præciseret; fuglen blev opdaget ved Holmtange i Vejlerne (NJ). Fuglen fra Ho Bugt (RB) i 1995 var hidtil kun godkendt fra Langli, men blev også observeret ved de her nævnte lokaliteter på fastlandet. (Nordamerika)

Stor Sorthovedet Måge *Larus ichthyaetus* (0, 2/2)

Godkendte fund

1993: 10/10, Blåvands Huk (RB), 1K (foto) (Frich & Nordbjærg 1995).

2001: 2/11, Køge Havn og Køge Sydstrand (S), 1K (foto) (Ortvad *et al.* 2002).

Forkastede fund (1)

1987: 11/10, Skagen (NJ), ad. trk. (Olsen 1989).

Det forkastede fund fra Skagen (NJ) i 1987 er dokumenteret med en beskrivelse og feltskitse, men samlet set opfylder disse ikke de nuværende godkendelseskriterier. Stor Sorthovedet Måge er endnu en meget sjælden gæst i Nord- og Vesteuropa; fra Norden kendes den i øvrigt kun fra to svenske fund hhv. i 2008 og 2013 (Raritetskommittén 2013). Arten strejfer dog regelmæssigt til Østeuropa, hvor Polen havde 97 fund til og med 2011 (Faunistyczna 2012). (Centralasien; overvintrer Sortehavet, Mellemøsten og Sydasien)

Sodfarvet Terne *Onychoprion fuscatus*

Forkastede fund (1)

1989: 24/6, Sønderho, Fanø (RB), ad. trk. (Olsen 1991). Sodfarvet Terne og Brilleterne *Onychoprion anaethetus* har flere overordnede ligheder i sommerdragt, hvorfor SU anser forveksling mellem de to arter som en reel risiko. Det aktuelle fund er dokumenteret med en beskrivelse, men der foreligger ikke foto eller feltnoter, og samlet set opfylder dokumentationen ikke de nuværende godkendelseskriterier. Arten udgår hermed af den danske fugleliste. Det skal dog fremhæves, at der ikke er noget i beskrivelsen, som taler imod bestemmelsen. Arten er en stor sjældenhed i Nordeuropa; fra Norden er der nu kun ét godkendt fund fra Sverige i 1977 (Raritetskommittén 2013). (Tropisk og subtropisk farvand)

Sodfarvet Terne/Brilleterne *Onychoprion fuscatus/anaethetus* (0, 1/1)

Godkendte fund

1989: 24/6, Sønderho, Fanø (RB), ad. trk.

Det hidtil eneste godkendte fund af Sodfarvet Terne er efter genbehandling hermed godkendt som Sodfarvet Terne/Brilleterne. (Tropisk og subtropisk farvand)

Rosenterne *Sterna dougallii* (0, 2/2)

Godkendte fund

2002: 3/7, Agger Tange (NJ) og Thyborøn Havn (RK), ad. (foto) (Klein *et al.* 2003).

2003: 21/6, Nødebohuse Strand og Kikhavn, Hundested (S), ad. trk. (Amstrup *et al.* 2004).

Forkastede fund (3)

Ca. 1900: Lillebælt (F), ad. (Hørring 1934, Olsen 1992).

1922: 5/6, Thisted (NJ), hun (foto), ZMK (Scheel 1925, Olsen 1992).

1988: 12/8, Skagen (NJ), ad. trk. (Olsen 1989).

For nærmere detaljer omkring fundene fra 1900 og 1922, se Christensen & Rasmussen (in print).

Ved genbehandlingen af feltobservationerne er der lagt vægt på en detaljeret beskrivelse af dragt og flugt (Olsen & Larsson 1995). Det forkastede fund fra Skagen (NJ) i 1988 er dokumenteret med en beskrivelse og feltskitse,

men samlet set opfylder disse ikke de nuværende godkendelseskriterier.

I det øvrige Norden findes et fund i Sverige og fem i Norge til og med 2013 (Raritetsskommittén 2013, Sjel-denhetskomite for Fugl 2013). (Britiske Øer, Bretagne og Acorene; overvintrer tropisk Afrika)

Polarlomvie *Uria lomvia* (5/5, 7/7)

Godkendte fund

1905: 12/3, Hesselø, Kattegat (S), han vdr. skudt (foto), Svendborg Zoologiske Museum (Christensen & Rasmussen in print); 2/11, Kalveboderne, København (S), vdr. skudt, tidligere i Hans Petersens samling (Scheel 1925).

1911: Nærmere dato og lokalitet i Danmark er ukendt. Udsat i Odense bys anlæg, død her maj 1911. Skind tidligere på Odense Museum (Scheel 1925).

1925: 8/11, Mesinge, Kerteminde (F), vdr. skudt (foto), Naturhistorisk Museum, Aarhus (Hørring 1928).

1926: 31/12, Lyngvig (RK), 1K hun vdr. skudt (foto), Viborg Stift Museum (Christensen & Rasmussen in print).

1989: 10/12, Hundested Havn (S), vdr. (foto) (Olsen 1991).

1995: 17-19/1, Hirtshals Havn (NJ), vdr. (foto) (Rasmussen 1997).

1998: 21/1, Læsø Rende (NJ), ad. sdr. eller odr.; 23/1,

Strandby Havn (NJ), ad. odr. (foto); 24/1-3/2, Frederikshavn Havn (NJ), ad. odr. (regnes for samme som i Strandby Havn dagen før); 28/2, Kikhavn, Hundested (S), trk. (Rasmussen 1999).

2012: 4/1, Børstrup Hage, Gilleje (S), ad. sdr. trk. (Neergaard 2013).

Forkastede fund (6)

1856: 13/2, ukendt lokalitet, 2 sdr. skudt. Købt i københavnsk vildthandel (Collin 1875-77).

1863: 13/11, Romlund, Viborg (NJ), indfanget (Feddersen 1865).

1886: 13/1, Bregentved, Haslev (S), skudt (Hørring 1934); 14/5, Storstrømmen (S), skudt (Barfod 1892). Fundet anses for identisk med 13/1 1886 Bregentved (Christensen & Rasmussen in print).

1948: 4/12, Samsø (ÅH), ad. han skudt (Christensen & Rasmussen in print).

1974: 29/10, Blåvand (RB), 1K fundet død (Pedersen 1980).

1991: 14/1, Skagerrak mellem Hanstholm og Kristiansand (NJ) (Frich & Nordbjærg 1993).

For nærmere detaljer om fundene før 1950, se Christensen & Rasmussen (in print).

Ved genbehandlingen af feltobservationerne har SU

Rosenterne *Sterna dougallii*, adult, 3. juli 2002, Agger Tange (NJ). Eftersom tre ældre fund blev forkastet, er dette fund nu landets første. Rosenternen i midten ses her med en Havterne *Sterna paradisaea* til venstre og en Fjordterne *Sterna hirundo* til højre. Foto: Ole Amstrup.

lagt vægt på gode observationsbetingelser, og at de væsentligste feltkendetegn er nøje beskrevet. Fundet fra Blåvand (RB) i 1974 er forkastet, da der ikke er sikkerhed for fundomstændighederne. (Rusland, Norge, Island og Grønland; overvintrer Nordatlanten)

Rødhalsed Natravn *Caprimulgus ruficollis*

Forkastede fund (1)

1991: 4/10, hovedvejen ved Skagen Klitplantage (NJ), 2K+ han, død (foto) (Rasmussen 1996).

Landets hidtil eneste fund er hermed forkastet på trods af, at fuglen er korrekt identificeret. Det skyldes, at der ikke er tilstrækkelig klarhed om fundomstændighederne. Hermed udgår arten af den danske fugleliste.

Da fundet blev forelagt SU, blev det oplyst, at fuglen var trafikdræbt syd for Skagen (NJ) og derpå tilgået en lokal konservator. Eftersom konservatoren ikke havde nogen oplysninger om finderen (Rolf Christensen pers. medd.), har det ikke været muligt for SU at efterforske og verificere omstændigheder omkring fundet. I betragtning af artens ekstreme sjældenhed i Nordeuropa (Melling 2009) er det udvalgets nuværende opfattelse, at en godkendelse bør forudsætte større klarhed omkring fundomstændighederne end tilfældet er. Beslutningen skyldes bl.a. flere eksempler på, at fugle er blevet ført ud af deres normale udbredelsesområde på transportmidler. Herhjemme er en levende Slagugle eksempelvis fundet ved Silkeborg fastklemt i en svensk lastbils kofanger (Anonym 2003). (Iberiske Halvø og Nordvestafrika; overvintrer Vestafrika)

Guldspætte *Colaptes auratus* (0, 1/1)

Godkendte fund

1972: 18/5, Aalborg (NJ), hun (foto) (Hansen *et al.* 1974). Fuglen tilhørte en af de to relativt ens underarter *auratus* og *luteus* fra gruppen 'Yellow-Shafted Flicker', som er udbredt i det østlige Nordamerika (Winkler & Christie 2002). SU har ikke tidligere publiceret informationer om underarten. I forbindelse med genbehandlingen har SU i øvrigt fået bekræftet omstændighederne omkring fundet af fotografen. Udover det danske fund er arten blot truffet tre gange i Vestpalæarktis (VP) frem til 2013: Irland, 13. oktober 1962 samt Acorerne, Portugal, 15.-28. oktober 2010 og 30. september 2013. Den irske fugl kom til Europa som 'blind passager' på et skib, hvilket også er en nærliggende forklaring på det danske fund i betragtning af artens forholdsvis begrænsede flyveevner (Russell 2009, Birding Azores Database 2013, Azores Bird Sightings 2013). (Nordamerika)

Mellemflagspætte *Dendrocopos medius* (-, efter uddød som ynglefugl ca. 1960: 5/5)

Godkendte fund

1963: 23/5, Gilbjerg Hoved (S) (Andersen *et al.* 1972).

1983: 12/7, Allerød (S), ad. hun, dødfunden (rudedræbt, nylig død) (foto) (Olsen 1987).

2011: 13/3, Gråsten (SJ) (foto) (Neergaard 2013).

2012: Marts/april, Staksrode Skov (VE), dødfunden (foto) (Neergaard 2013).

2013-14: 13/12-4/1, Gram Slotspark (RB) (foto) (Ortvad *et al.* 2014).

Forkastede fund (2)

1967: 29/1, Herlufsholm, Næstved (S), 2 ind. (Dyck *et al.* 1970).

1984: 19/12, Borgvold, Viborg (NJ) (Olsen 1988).

Ved genbehandlingen er der lagt vægt på gode observationsbetingelser samt, at de afgørende feltkendetegn er meget nøje dokumenteret.

Arten forsvandt fra Jægersborg Dyrehave (S) omkring 1960 og uddøde dermed som dansk ynglefugl (Norup 1961), hvorefter den kun har optrådt sporadisk. Imidlertid har den ekspanderet i store dele af Central-europa de senere årtier og yngler nu talrigt i Slesvig-Holsten op til ca. 60 km fra den dansk-tyske grænse (Jeromin & Koop 2011). De senere års fund skal derfor ses i lyset af denne ekspansion. (Europa)

Klippesvale *Ptyonoprogne rupestris* (0, 5/5)

Godkendte fund

1988: 8/5, Nordstrand, Skagen (NJ), trk. (Olsen 1989).

1990: 7-9/11, Hammeren (B), 1K; 10-12/11, Svaneke (B), 1K (foto) (regnes for samme som ved Hammeren) (Frich & Nordbjærg 1992).

2000: 4/5, Blåvands Huk (RB) (foto); 5/5, Grenen, Skagen (NJ), trk. (Nielsen & Thorup 2001).

2013: 8/6, Nexø Havn (B), trk. (foto) (Ortvad *et al.* 2014).

Forkastede fund (1)

1997: 13/6, Islands Brygge, København (S) (Rasmussen 1999).

Ved genbehandlingen er der lagt vægt på gode observationsbetingelser og en fyldestgørende dokumentation af alle væsentlige dele af dragten. Det forkastede fund drejer sig om en fugl, som blev observeret uden kikkert inde fra en etageejendom, hvilket vanskeliggjorde observationsbetingelserne så meget, at dokumentationen ikke opfylder de nuværende godkendelseskriterier.

Forekomstperioden for fundet ved Hammeren (B) i 1990 er nu udvidet med førstedagen. (Mellem- og Syd-europa)

Tamarisksanger *Acrocephalus melanopogon*

Forkastede fund (2)

1963: 10/5, Kongelunden, Amager (S), han syng., iagttaget (Dyck *et al.* 1970).

1967: 12/5, Hanstholm (NJ), han syng., iagttaget (Jacobson *et al.* 1971).

Landets to eneste forekomster anerkendes ikke længere, hvormed arten udgår af den danske fugleliste. Begge fund er dokumenteret med beskrivelser af dragt og sang, men der foreligger ikke foto eller lydoptagelser. Fundet fra Kongelunden (S) i 1963 er genbehandlet på baggrund af en detaljeret beskrivelse i DOFT (Christensen 1965) suppleret med nye informationer fra to medobservatører (Tim Andersen i brev, Bent Bøggild Pedersen i brev). Forekomsten i Hanstholm (NJ) i 1967 er behandlet på baggrund af observatørens udførlige notater om fuglen (via Henrik Læssøe i brev), eftersom den oprindeligt indsendte beskrivelse ikke var arkiveret af SU.

Feltbestemmelse af Tamarisksanger vanskeliggøres af dragtvariationen hos Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*; således kan øjenbrynsstribe, issesidestribe og underside være næsten identiske hos de to arter (Melling 2006). Begge fund er forkastet på baggrund af usikkerhed om væsentlige feltkendetegn, heriblandt svingfjersprojektion, skægstribe og benfarve. Stemmebeskrivelserne er i begge tilfælde for upræcise til, at Sivsanger har kunnet udelukkes på den baggrund.

Der er hermed ikke længere godkendte fund af arten i Norden. Samtlige britiske fund er ligeledes forkastet ifm. en genbehandling (Melling 2006). (Syd- og Sydøst-europa; overvintrer Sydeuropa og Mellemøsten)

Lille Gulbug *Iduna caligata* (0, 6/6)

Godkendte fund

1988: 8/9, Langli (RB), 1K ringm. (foto) (Olsen 1989).

1989: 16-21/9, Blåvands Huk (RB), 1K ringm. (foto); 27/9, Blåvands Huk (RB), 1K (video). Fundet er tidligere godkendt som ubestemt Lille Gulbug eller Steppegulbug *Iduna rama* (Olsen 1991).

2001: 16/10, Nexø Havn (B), 1K (video). Fundet er tidligere godkendt som ubestemt Lille Gulbug eller Steppegulbug (Kristensen *et al.* 2007).

2004: 5/6, Christiansø (B), ringm. (foto) (Amstrup *et al.* 2005).

2013: 30/5, Christiansø (B) (foto) (Ortvad *et al.* 2014).

De to hidtidige underarter af Lille Gulbug er nu udskilt i selvstændige, monotypiske arter med nyt slægtsnavn, *Iduna*: Lille Gulbug *I. caligata* og Steppegulbug *I. rama* (Knox *et al.* 2002, Sangster *et al.* 2011). Baggrunden for genbehandlingen er ny viden om feltbestemmelse af de to arter (Svensson 2001).

Alle fund er hermed godkendt som Lille Gulbug, som er den hyppigst forekommende af de to arter i Nordvest-europa. Godkendelsen af de ringmærkede fugle oprettholdes på baggrund af mål og fotos. Feltobservationerne fra Blåvands Huk (RB), 27. september 1989, og Nexø Havn (B) i 2001 er godkendt på baggrund af videooptagelser, beskrivelser og skitser. (Finland/østligste Europa og Rusland nord for Aralsøen; overvintrer Indien)

Sydlig Stor Tornskade *Lanius meridionalis* (0, 4/4)

Fugle med karakterer svarende til Steppetornskade, *ssp. pallidirostris*

Godkendte fund

1995: 22-23/10, Fakkemose, Sydlangeland (F), 1K (foto) (Rasmussen 1997).

1997: 19-26/11, Buttervej, Skagen (NJ), 1K (foto) (Rasmussen 1998).

2000: 6-14/10, Hasle (B), 1K (foto) (Nielsen & Thorup 2001).

2002: 11/10, Gilbjerg Hoved (S), 1K (Klein *et al.* 2003).

Forkastede fund (2)

1995: 24/11, Vejlbj Klit (RK), antagelig ad. (Rasmussen 1997).

2003: 26/10, Nakkehoved, Gilleleje (S) (Amstrup *et al.* 2004).

Ved genbehandlingen er der lagt vægt på, at karaktererne i hovedet og vingen inkl. håndsvingfjersprojektion er udførligt dokumenteret (Lefranc & Worfolk 1997). Fundet fra Hasle (B) i 2000 var hidtil godkendt uden aldersangivelse, mens fuglen fra Fakkemose (F) i 1995 var godkendt med betegnelsen "antageligt 1K". SU anser det nu for sikkert, at begge fund drejer sig om 1K-fugle. Forekomstperioden er endvidere udvidet for begge fund. (Centralasien; overvintrer Nordøstafrika til Irak)

Mørkøjet Junco *Junco hyemalis* (0, 1/1)

Godkendte fund

1980: 13/12, Skørping (NJ), han, indfanget og holdt i fangenskab til den døde, 18/2 1993 (foto) (Frich & Nordbjærg 1995).

Fundet omhandler underarten *hyemalis*, som yngler fra Alaska til det nordøstlige Nordamerika, hvilket også er den eneste underart, der er truffet spontant i Europa (Byers *et al.* 1995, Erritzøe & Svenningsen 1996). SU har ikke tidligere publiceret informationer om underarten. (Nordamerika)

Tak

Sjældenhedsudvalget vil gerne rette en stor tak til forskningslektor Inge Bødker Enghoff ved Zoologisk Museum i København for hjælp ved bestemmelse af eksemplarer i museets samling. Jan Bolding Kristensen, kuratorassistent ved Zoologisk Museum i København, takkes for stor hjælp ved behandlingen af eksemplarer i museets samling og for adgang til museets magasiner. Dick Forsman og Andrea Corso takkes for hjælp ved behandlingen af Eleonorafalk. Tak også til Henrik Læssøe for fremskaffelse af feltnoter på fundet af Tamarisksanger fra Hanstholm i 1967, og tak til Tim Andersen og Bent Bøggild Pedersen for supplerende informationer om fundet af Tamarisksanger i Kongelunden i 1963. Jørgen Staarup Christensen, Sebastian Klein og Rune Sø Neergaard har endvidere bidraget væsentligt ved behandlingen af en lang række sager, samt kommenteret på manuskriptet, hvilket de skal have en stor tak for. Nick Quist Nathaniels takkes for sproglig revision af de engelske tekster. Endelig skal

Lille Gulbug *Iduna caligata*, 30. maj 2013, Christiansø (B). Arten har stor lighed med Steppegulbug *I. rama* fra Centralasien, som er en meget potentiel ny trækgæst i Danmark i kraft af en række fund i Vesteuropa de senere år. Foto: Troels Eske Ortvaad.

der rettes en særlig tak til alle de mange observatører og fuglesamlere, samt nuværende og tidligere medlemmer af SU, som har medvirket til at dokumentere og validere de mest sjældne fugleforekomster i Danmark.

Summary:

Revision of the Danish bird list as of 2013

The Danish bird list has been revised by the Rarities Committee of the Danish Ornithological Society. The revision entailed a standardized reassessment of the documentation of all known records up to and including 2013 of species having 1-3 accepted records in category A and B (AERC standard). A reassessment was also performed for all or a selection of records of another 15 more regularly recorded species or species groups for which the criteria for acceptance has changes in recent years.

All available documentation from the committee archives, published records and photos of museum specimens etc. was digitalized and entered into an online database accessible to the 10 committee members. A unanimous committee vote was required to overturn a prior decision made by the committee. Unfortunately, documentation (written account) of the second Danish record of Dusky Thrush *Turdus eunomus* from 1968 had been lost, and the initial decision by the committee to accept that record was upheld.

The revision resulted in the rejection of 43 records of 18 species, in addition to records rejected due to general concerns about the credibility of the predominantly written accounts from specific observers listed in Appendix 1. No records pre-

viously rejected by the committee were accepted. The single accepted records of four species were rejected resulting in these species being deleted from the Danish bird list: Macaronesian Shearwater *Puffinus baroli*, Sooty Tern *Onychoprion fuscatus*, Red-necked Nightjar *Caprimulgus ruficollis* and Moustached Warbler *Acrocephalus melanopogon*. Furthermore, in one species a new first record in category B was accepted for the first time whilst the first record(s) of four species in total were rejected. Also rejected was e.g. an account of seven Cory's/Scopoli's Shearwater *Calonectris borealis/diomedea* migrating past a coastal location in one day, which had been the only accepted report of more than two individuals. The subspecies affiliation of two species was recognized for the first time: Northern Flicker *Colaptes auratus auratus/luteus* and Dark-eyed Junco *Junco hyemalis hyemalis*.

This report mentions only those species where changes were made in the list of accepted records or changes in their taxonomy. Brackets after the species name contain: 1) number of accepted records and individuals before 1950 separated by a slash; 2) number of accepted records and individuals from 1950 until and including 2013. *Godkendte fund* means accepted records; *Forkastede fund* means rejected records. If nothing else is stated, records refer to a single individual. The short form, 1K and 2K, stands for 1st and 2nd calendar year; 2K+ (3K+) means that a bird is at least in the 2nd (3rd) calendar year. Ad. = adult, imm. = immature, juv. = juvenile, rst. = staging, sdr. = summer plumage, vdr. = winter plumage, odr. = transitional plumage, trk. = migrating, trk.fors. = migrating attempt, syng. = singing, ringm. = caught and ringed, ind. = individuals. Availability of photo (foto) or video film (video) evidence is also indicated. The

abbreviation of the geographical region is given after the location; see Neergaard *et al.* (2012).

Referencer

- Amstrup, O., A.S. Frich, K. Pedersen & K. Thorup 2004: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2003. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 98: 174-188.
- Amstrup, O., A.S. Frich, T.H. Hansen, K. Pedersen & K. Thorup 2005: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2004. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 99: 169-181.
- Amstrup, O., A.S. Frich, T.H. Hansen, H.H. Nielsen, K. Pedersen & K. Thorup 2006: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2005. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 100: 359-371.
- Andersen, T., J.B. Bruun & B.P. Nielsen 1973: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1972. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 67: 139-144.
- Anonym 1957: Lille Tårnfalk (*Falco naumanni* Fleischer) på Bornholm. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 51: 40.
- Anonym 2003: Kolliderte med lastbil. – Aftenposten 18.03.03. <http://eavis.aftenposten.no/aftenposten/80024/archive/demo/?page=17&query=slagugle>
- Azores Bird Sightings 2013. <http://azoresbs.weebly.com/latest-sightings.html>
- Barfod, K. 1892: Sydsjællands Fugle med særligt Hensyn til Vordingborg og Omegn. – Viborg.
- Barthel, P.H., P. Bison & C. Wilds 1993: Guidelines for rarities committees. – Brit. Birds 86: 301-302.
- Birding Azores Database 2013: – <http://www.birdingazores.com>
- Breife, B., E. Hirschfeld, N. Kjellén & M. Ullman 2003: Sällsynta fåglar i Sverige. – Sveriges ornitologiska förening, Stockholm.
- Byers, C., U. Olsson & J. Curson 1995: Buntings and sparrows: a guide to the buntings and North American sparrows. – Pica Press, Robertsbridge.
- Christensen, S. 1965: Tamarisksanger (*Locustella melanopogon*) truffet første gang i Danmark, Amager maj 1963. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 59: 32-35.
- Christensen, J.S. & P.A.F. Rasmussen in print: Revideret status for sjældne fugle i Danmark før 1965. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr.
- Collin, J. 1875-77: Skandinaviens Fugle, med særligt Hensyn til Danmark og de nordlige Bilande. Af N. Kjærbølling. 2. fuldst. omarb. – Kjøbenhavn.
- Collin, J. 1895: Faunistiske og biologiske Meddelelser om danske Fugle, Suppl. 3. – Kjøbenhavn.
- Corso, A. & G. Monterosso 2004: Further comments on dark Hobbies in southern Italy. – Brit. Birds 97: 411-414.
- Dyck, J., J.R. Jacobsen, E. Kramshøj & J. Rabøl 1970: Rapport fra sjældenhedsudvalget med oversigt over godkendte forekomster 1965-1969. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 64: 126-151.
- Eritzøe, J. & H. Svenningsen 1996: Dark-eyed Junco in Denmark 1980 and review of records from Europe and Greenland. – Dutch Birding 18: 1-5.
- Faveyts, W. 2010: Ringing capture of a dark Hobby Falco subbutteo in Brecht in May 2009. – Natuur. oriolus 76: 109-112 (på flamsk, med engelsk resumé).
- Faunistyczna, K. 2012: Rządkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2011. – Ornis Polonica 53: 105-140.
- Fedderson, A. 1865: De naturhistoriske Skolesamlingers Forøgelse og faunistiske Betydning (Viborgegnens Hvirveldyr). – Indbydelsesskrift ved Viborgs Katedralskoles årlige Examina i 1865: 1-30.
- Forsman, D. 1999: The Raptors of Europe and the Middle East. – T & A D Poyser, London.
- Frich, A.S. & L. Nordbjærg 1992: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1990. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 86: 107-122.
- Frich, A.S. & L. Nordbjærg 1993: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1991. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 87: 231-241.
- Frich, A.S. & L. Nordbjærg 1994: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1992. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 88: 99-110.
- Frich, A.S. & L. Nordbjærg 1995: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1993. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 89: 101-110.
- Hansen, E., P.S. Hansen & B.P. Nielsen 1974: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1973. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 68: 138-144.
- Helms, O. 1914: Nyere Meddelelser om danske Fugle indsendte til "D.O.F.'s Tidsskrift i 1912-14. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 8: 195-232.
- Hørring, R. 1926: Aarsberetning om danske Fugle (1924). Meddelelser om mindre almindelige danske Fugle. – Vidensk. Medd. dansk naturh. Foren. 82: 373-374.
- Hørring, R. 1928: Fuglene ved de danske fyr. – Vidensk. Medd. dansk naturh. Foren. 86: 290-348.
- Hørring, R. 1934: Maagefugle, Alkefugle og Rovfugle. – Danmarks Fauna 39, København.
- Jacobsen, J.R., B.P. Nielsen & J. Rabøl 1971: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1970. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 65: 133-139.
- Jeromin, K. & B. Koop 2011: Untersuchungen zu den verbreitet auftretenden Vogelarten des Anhangs I der EU-Vogelschutzrichtlinie in Schleswig-Holstein 2011 – Schwarzspecht, Mittelspecht, Zwergschnäpper. – Unveröff. Gutachten, Ornithologische Arbeitsgemeinschaft für Schleswig-Holstein und Hamburg (OAG). Auftrag des Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein, Kiel.
- Klein, S., K. Pedersen & K. Thorup 2003: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2002. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 97: 289-302.
- Knox, A.G., M. Collinson, A.J. Helbig, D.T. Parkin & G. Sangster 2002: Taxonomic recommendations for British birds. – Ibis 144: 707-710.
- Kristensen, A.B., O. Amstrup & T.E. Ortvad 2007: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2006. – Fugleåret 2006: 99-113.
- Kristensen, A.B., A.S. Frich, T.E. Ortvad & M. Schwalbe 2008: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2007. – Fugleåret 2007: 117-135.
- Kristensen, A.B., A.S. Frich, T.E. Ortvad & M. Schwalbe 2009: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2008. – Fugleåret 2008: 122-143.
- Kristensen, A.B., A.S. Frich, T.E. Ortvad & M. Schwalbe 2010: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2009. – Fugleåret 2009: 131-151.
- Lefranc, N. & T. Worfolk 1997: Shrikes: A Guide to the Shrikes of the World. – Pica Press, Sussex.
- Madsen, H. 1954: Storskråpe (*Puffinus gravis* (O'Reilly)) i Kattegat. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 48: 184.
- Melling, T. 2006: Time to get rid of the Moustache: a review of British records of Moustached Warbler. – British Birds 99: 465-478.
- Melling, T. 2009: Should Red-necked Nightjar be on the British List? – British Birds 102: 110-115.
- Neergaard, R.S. 2013: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2012. – Fugleåret 2012: 103-130.
- Neergaard, R.S., A.S. Frich, A.B. Kristensen, K. Pedersen, T.E. Ortvad, M. Schwalbe & R. Strack 2011: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2010. – Fugleåret 2010: 125-144.
- Neergaard, R.S., A.S. Frich, A.B. Kristensen, T.E. Ortvad, K. Pedersen, M. Schwalbe & R. Strack 2012: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2011. – Fugleåret 2011: 97-122.

- Nielsen, H.H. & K. Thorup 2001: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2000: – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 95: 153-166.
- Norup, S. 1961: Mellemflagspætten i Danmark. – Feltornithologen 3: 101.
- Olsen, K.M. 1987: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1985. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 81: 109-120.
- Olsen, K.M. 1988: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1986 og 1987. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 82: 81-100.
- Olsen, K.M. 1989: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1988. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 83: 131-150.
- Olsen, K.M. 1991: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1989. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 85: 20-34.
- Olsen, K.M. 1992: Danmarks Fugle – en oversigt. – Dansk Ornithologisk Forening, København.
- Olsen, K.M. & H. Larsson 1995: Terns of Europe and North America. – Christopher Helm, London.
- Onley, D. & P. Scofield 2007: Albatrosses, Petrels & Shearwaters of the World. – Princeton University Press, Princeton.
- Ortvad, T.E., K. Pedersen & K. Thorup 2002: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2001. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 96: 147-160.
- Ortvad, T.E., S.S. Christiansen, S. Klein, A.B. Kristensen, K. Pedersen & R. Strack 2014: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2013. – Fugleåret 2013: 114-139.
- Pedersen, B.B. 1980: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1977 og 1978. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 74: 127-140.
- Pedersen, B.B. 1982: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1979 og 1980. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 76: 111-122.
- Pedersen, B.B. 1984: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1981. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 78: 81-92.
- Poulsen, C.M. 1945: Lille Tårnfalk (*Falco naumanni* Fleisher) ny for Danmark. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 39: 229-232.
- Poulsen, C.M. 1957: Lille Tårnfalk (*Falco naumanni*) på Bornholm. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 51: 40.
- Raritetkommittén 2013: – Sveriges Ornithologiska Förening: <http://www.sofnet.org/rk>
- Rasmussen, P.A.F. 1996: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1994. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 90: 141-152.
- Rasmussen, P.A.F. 1997: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1995 og 1996. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 91: 133-150.
- Rasmussen, P.A.F. 1998: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1997. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 92: 253-267.
- Rasmussen, P.A.F. 1999: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1998. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 93: 127-140.
- Russell, S. 2009: Rare Birds, Where and When. Vol. 1. – Rare Birds Books, York.
- Rønnest, S. 2004: Sjældne fugle i Ribe Amt. http://www.netfugl.dk/files/sjaeldne_fugle_i_ribe_amt.pdf
- Salomonsen, F. 1963: Systematisk oversigt over Danmarks fugle. – Munksgaard, København.
- Sangster, G., J.M. Collinson, P.-A. Crochet, A.G. Knox, D.T. Parkin, L. Svensson & S.C. Votier 2011: Taxonomic recommendations for British birds: seventh report. – Ibis 153: 883-892.
- Scheel, H. 1925: En Undersøgelse af nogle danske Fuglesamlinger. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 19: 19-32.
- Sjældenhetskomite for Fugl 2013. – Norsk Ornithologisk Forening: <http://www.birdlife.no/organisasjonen/nskf>
- Svensson, L. 2001: Identification of Western and Eastern Olivaceous, Booted and Sykes's Warblers. – Birding World 14: 192-219.
- Thorup, K. & H.H. Nielsen 2000: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1999. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 94: 157-170.
- Winkler, H. & D.A. Christie 2002: Family Picidae (woodpeckers). In: J. del Hoyo, A. Elliot & J. Sargatal (eds.): Handbook of the Birds of the World, Vol. 7, Jacamars to Woodpeckers. – Lynx Editions, Barcelona.

Appendiks 1: <http://www.dof.dk/doft/2015/1.appendiks1>

Forfatterens adresser:

Troels Eske Ortvad (teortvad@gmail.com)
Arkonagade 21, 3. tv.
1726 København V

Jan Hjort Christensen
Vesterbrogade 51
3250 Gilleleje

Tim Hesselballe Hansen
Dronningensgade 52, st. th.
7000 Fredericia

Andreas Bruun Kristensen
Borups Allé 29, 1. th.
2200 København N

Kent Olsen
Friland 16, Feldballe
8410 Rønde

Knud Pedersen
Eratosvej 20
9990 Skagen

Palle Ambech Frønde Rasmussen
Rymsgade 17
9000 Aalborg

Michael Schwalbe
Hygumvej 7, Fole
6510 Gram